

Pažintis su arkivyskupu Mečislovu Reiniu

Dr. **Aldona Vasiliauskienė**

Arkivyskupas Mečislovas Reins - ryškus pasi-
aukojusio kovotojo už
laisvę pavyzdys. Tik jo
kova turėjo skirtingą, ne-
gu įprastą, formą: tai bu-
vo malda ir darbas. M.
Reins Lietuvos laisvę
matė giliame tikėjime,
kryptingoje veikloje tėvy-
nės gerovei, svarbiausią
dėmesį kreipiant Lietuvos
dorinimui, jos mokslinimui. M. Reins ne tik kitus
ragino prasmingai veiklai - tą jis pirmiausia liudijo
savo pavyzdžiu.

Galima pasidžiaugti, kad beveik prieš ketverius me-
tus, t.y. 2000 gegužės 7 d. Romoje, Koliziejaus aikštė-
je Popiežius paskelbė 114 lietuvių kankinių, papil-
džiusių XX amžiaus pasaulio Martirologiją knygą. Tarp
paskelbtųjų kankinių ir arkivyskupas M. Reins.
M. Reins - Dievo Tarnas - užvesta Beatifikacijos -
Kėlimo į Altoriaus garbę byla. Tad galima melstis ne
tik už Jį, bet ir į Jį, prašant malonių bei stebuklų,
kurie ir pagreitintų beatifikacijos bylos eigą. Mažai,
mes lietuviai, turime oficialiai pripažintų asmenų Al-
toriaus garbėje: Šventąjį Kazimierą Karalaitį ir Palai-
mintąjį Jurgį Matulaitį. Tad nuo mūsų maldų bei dar-
bų priklausys ar greitai Altoriaus garbėje matysime ir
Palaimintąjį Mečislovą. Kad žinotume į ką galime mels-
tis, turime pažinti ir patį arkivyskupą.

1884 m. vasario 5 d. Utenos apskrityje Daugailių
valsčiuje Madagaskaro kaimo ūkininkų šeimoje gim-
sio jauniausio iš vienuolikos vaikų Mečislovo 69-erių
metų gyvenimo kelias buvo sudėtingas: nuo vikaro iki
arkivyskupo, nuo pedagoginio darbo gimnazijoje iki
profesoriaus Lietuvos (vėliau - Vytauto Didžiojo) uni-
versitete; nuo profesoriaus iki Lietuvos Katalikų uni-
versiteto steigėjo ir šios institucijos rektoriaus - kanc-
lerio; nuo tuo metu itin reikalingų populiariai parašy-
tų mokslinių straipsnių iki išsamių darbų ir studijos
„Rasizmo problema“, nuo mokslininko iki Lietuvos ka-
talikų mokslo akademijos akademiko; nuo žymaus vi-
suomenininko iki užsienio reikalų ministro. Visose sri-
tyse M. Reins sugebėjo pasiekti aukštumų. Tačiau tos
aukštumos buvo ne karjeristo, dažniausiai sietino su
egoistu, kelias. Jis nepavargdamas kantriai ir atkak-
liai ėjo - ėjo meilės Dievui, Tėvynei ir žmonėms ke-
liu, likdamas ištikimas savo idealams net ir tada, kai
tas kelias vedė nuo įkaito kančių Lukiškių, Daugpilio
ir Smolensko kalėjimuose 1919 m. iki suėmimo 1947
m. birželio 12 d. Išlaikytas daugiau pusę metų Vil-
niaus požemiuose, buvo nuteistas 8 metams, išvežtas į
Vladimiro kalėjimą (apie 100 km. nuo Maskvos), ku-
riame 1953 m. gruodžio 8 d. užbaigė kančias. Palai-
dotas bendrame kalinių kape.

Kiekviena arkivyskupo Mečislovo Reinsio gyvenimo

diena buvo aktyvios veiklos, skleidžiant ne tik žodžiu,
bet ir asmeniniu pavyzdžiu Dievo meilę, kuriant gerį
bei grožį, teikiant džiaugsmo bei žinių, rūpinantis bei
puoselėjant jaunimą, galvojant apie tautos ateitį ir vals-
tybės suklestėjimą. Arkivyskupo M. Reinsio pavyzdys
labai reikalingas šiandieną atgimstančios Lietuvos žmo-
nėms, siekiantiems gėrio bei dvasingumo, trokšiantiems
Lietuvos suklestėjimo.

M. Reins baigęs mokslus Rytuose (Petrapilio dva-
sinė akademija) bei Vakaruose (Liuvenas, Strashūras).
1914 m. grįžęs į Lietuvą, sugebėjo įgytas žinias ne
„aklai“ naudoti, o prasmingai pritaikyti. Tarkim, ma-
tydamas kad besikuriančiai Lietuvos mokyklai būti-
nos psichologijos žinios, jis imasi versti iš rusų kal-
bos G. Čelpanovo vadovėlį - taigi, kuria lietuvišką
psichologijos terminiją (reikia pasakyti, kad šiuo 1921
m. išleistu vadovėliu naudojosi visos mokyklos tar-
pukario laikmečiu). Žinodamas įvairių partijų veiklą,
pats tapo aktyviu Krikščionių demokratų partijos na-
riu ir parašė naują Krikščionių demokratų partijos pro-
gramą (išspausdinta 1917 m.).

Mūsų kraštas neturi gamtinių resursų, tačiau jis gali
iškilti tarp kitų tautų mokslo, meno, kultūros laimėji-
mais, tautinės savimonės branda. Tą akcentavo Mečis-
lovas Reins ne tik gyvu žodžiu, bet ir pavyzdžiu, rem-
damas materialiai studentus (skirdamas stipendijas), ka-
talikiškas jaunimo organizacijas, institucijas. M. Reinsio
išlaidų užrašai liudija, kad jis nemažas pinigų sumas
skyrė spaudai, labdarai, kultūros reikmėms: palaiky-
damas ir remdamas katalikišką spaudą užsisakinėjo laik-
raščius ir žurnalus ne tik sau, bet ir giminaiciams, pa-
žįstamiems.

Kalbant apie arkivysk. M. Reinsį kaip kovotoją dėl
Lietuvos laisvės būtina akcentuoti jo straipsnius bei
studiją „Rasizmo problema“. Meilę Dievui ir doros sam-
pratą M. Reins priešpas-
tatė ateizmui
su prievartiniu
nužmoginimu.
M. Reins vien-
as pirmųjų
atsiliepė į Po-
piežiaus Pijaus
XI 1938 m. ba-
landžio 13 d.
paskelbtą dek-
retą, kuriuo
buvo pa-
smerktos 8 ra-
sistinės tezės,
parašydamas
minėtą studiją.
„Rasizmo pro-
blema“ - nedi-
delė apimties,
bet gili min-
timies knyga -

Arkivyskupas Mečislovas Reins